

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۷۴۲

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۷۴۳، «زیغ» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «زیغ» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «زیغ» می‌باشد.^۱

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۷۴۳
ریشه	زیغ
تعداد تکرار	۹
تعداد مشتقات	۹
تعداد ریشه مرتبط	۷۳

فهرست مشتقات

۱. أَزَّاعٌ (۱)	۳. زَاغٌ (۱)	۵. زَاعَتْ (۱)	۷. زَيْغٌ (۱)	۹. يَزِيغُ (۱)
۲. تُزِيغُ (۱)	۴. زَاعَتِ (۱)	۶. زَاغُوا (۱)	۸. يَزِيغُ (۱)	

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. اخذ (۱)	۱۵. بصر (۳)	۳۰. رسخ (۱)	۴۵. ظنن (۲)	۶۰. کتب (۲)
۲. اخر (۱)	۱۶. بعد (۲)	۳۱. رسل (۲)	۴۶. عذب (۱)	۶۱. کلل (۱)
۳. اذن (۱)	۱۷. بغی (۲)	۳۲. روح (۲)	۴۷. عسر (۱)	۶۲. کود (۱)
۴. اذی (۲)	۱۸. بلغ (۱)	۳۳. رثف (۱)	۴۸. علم (۴)	۶۳. لیب (۱)
۵. الله (۹)	۱۹. بین (۱)	۳۴. زیغ (۲)	۴۹. عمل (۱)	۶۴. لدن (۱)
۶. اله (۹)	۲۰. تبع (۲)	۳۵. سخر (۱)	۵۰. عین (۱)	۶۵. موسی (۲)
۷. امر (۱)	۲۱. توب (۲)	۳۶. سعر (۱)	۵۱. غنو (۱)	۶۶. نیو (۱)
۸. امم (۱)	۲۲. جنن (۱)	۳۷. سفل (۱)	۵۲. فتن (۱)	۶۷. نزل (۱)
۹. امن (۱)	۲۳. حیء (۱)	۳۸. سلیمان (۱)	۵۳. فرق (۱)	۶۸. نصر (۱)
۱۰. انن (۴)	۲۴. حکم (۱)	۳۹. سوع (۱)	۵۴. فسق (۲)	۶۹. هجر (۱)
۱۱. اول (۲)	۲۵. حنجر (۱)	۴۰. سیل (۱)	۵۵. فوق (۱)	۷۰. هدی (۳)
۱۲. اوی (۱)	۲۶. ذکر (۱)	۴۱. شبه (۲)	۵۶. قطر (۱)	۷۱. وله (۹)
۱۳. ائی (۱)	۲۷. ذوق (۱)	۴۲. شهر (۲)	۵۷. قلب (۶)	۷۲. وهب (۲)
۱۴. ابي (۱)	۲۸. ربب (۳)	۴۳. طغو (۱)	۵۸. قول (۳)	۷۳. یدی (۱)
	۲۹. رحم (۲)	۴۴. طغی (۱)	۵۹. قوم (۶)	

فهرست آیات

۱. { آل عمران - ۷ } هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ وَأُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌ فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ آمَنَّا بِهِ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ رَبِّنَا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ
۲. { آل عمران - ۸ } رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ
۳. { التوبة - ۱۱ } لَقَدْ تَابَ اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ وَالْمُهَاجِرِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ فِي الْأَنْصَارِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ الْعُسْرَةِ مِنْ بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبَ فَرِيقٍ مِنْهُمْ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ إِنَّهُ بِهِمْ رَعُوفٌ رَحِيمٌ
۴. { الأحزاب - ۱۰ } إِذْ جَاءَكُمْ مِنْ فَوْقِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ مِنْكُمْ وَإِذْ زَاغَتِ الْأَبْصَارُ وَبَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ وَتَظُنُّونَ بِاللَّهِ الظَّنُونَا
۵. { سبأ - ۱۴ } وَلِلسَّيْمَانَ الرِّيْحِ عُدُوهَا شَهْرٌ وَرَوَاحُهَا شَهْرٌ وَأَسَلْنَا لَهُ عَيْنَ الْقِطْرِ وَمِنَ الْجِنَّ مَنْ يَعْمَلُ بَيْنَ يَدَيْهِ بِإِذْنِ رَبِّهِ وَمَنْ يَزِغْ مِنْهُمْ عَنْ أَمْرِنَا نُذِقْهُ مِنْ عَذَابِ السَّعِيرِ
۶. { ص - ۶۳ } أَلَمْ نَخْلُقْهُمْ أَسْرَارًا أَمْ عَلَّمُوا الْبُصْرَ
۷. { النجم - ۱۷ } مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغَى
۸. { الصف - ۵ } وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ لِمَ تُؤْذِنُونِي وَقَدْ تَعْلَمُونَ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ فَلَمَّا زَاغُوا أَزَاغَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ
۹. { الصف - ۵ } وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ لِمَ تُؤْذِنُونِي وَقَدْ تَعْلَمُونَ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ فَلَمَّا زَاغُوا أَزَاغَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ